

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Csongrádmegyei állapotok.

Csongrád, 1901 április 21.

Nem lehet tagadni, hogy Csongrádmegyében Szeged vezet.

Az is kétségtelen, hogy ez a vezetés főképen az urgyűlöletben legszembetűnőbb. Mert az erkölcsi elvadulásban erős versenytársa lett Szentes, Csongrád és Vásárhely, úgy hogy a legmagyarabb alföld népe maholnap — hova tovább különlegesség lesz, a polgárosult európai nemzetek között.

Feltűnő példáját mutatták ennek hosszú idő óta a szentesi, szegedi és a csongrádi nép körében előfordult események, amelyek egy forrásra vezethetők vissza.

Arra — hogy a csongrádi nép előtt a föld szeretete, a földéhség kiölt minden egyéb érzést. Ebbe van belefoglalva az a hazafisága is — amely áldozatok helyett, csak a földszerzést és az urgyűlöletet tartja ősi erénynek.

Alföldről nem vitatkozom, vajjon ez a szenvedélye a földszerzésnek, a föld tulbecsülésének, egy jelenlenségű-e a hazai föld ama rajongó szeretetével, amely pl. a Rómába került svájci testőrökről legendaszerű alakban maradt fenn jellemzésül. — Hogy a havasi kürt hallására a honvagy betegségébe esnek, s elsorvasztja őket az elhagyott szülőföld után való vágyakozás.

Azok a tanyák, amelyekben sehol egyetlen virágos kert, egyetlen falombozat sem bizonyítja az anyaföld szeretetét — úgy mutatják a nép lelkét, hogy az nem tudja a termő földet sem szeretni. Daczára annak, mégis többre vágyik, s a földszerzés emésztő vágya nem hagyja pihenni földéhses lelkét.

Csodálatos módon folytatja szüreteléseit is. A szőlőtőkékén alig kezd a zsenge fűtöket érlelni a forró nap, s alig kezd már a bogycók nedvtartalma cukrosodni, — nyers durvasággal neki ront és letépi a tőkéről. Holott egy kevés türelemmel, a természet iránt való szeretettel, olyan tölséges italt szűrhetne le, az érett, cukrossá vált szőlőbogyókból — hogy versenyezhetne vele a világ legkitűnőbb boraival.

Akárhogyan tagadják is tehát — az alföldi nép szívéből a földszerzési mánia kiölte a nemesebb érzelmeket. Az emberszeretet, az emberbecsülés, a természet rajongó szeretete csak a romantikában, a papiroson van meg. S ez a forrása a nép erkölcsi elvadulásának is, amelyen változtatni kell, amely betegséget orvosolni kell.

* * *

Az iskolai nevelés nem elégséges módszer erre: mert annak jetenlegi formája is inkább az ismeretek szerzésére, mint az emberiesség kiművelésére, nevelésre törekszik.

A folyamatra tett parcellázások már radikálisabban fognak segíteni a földéhség csillapításán. Mert ha pl. a 80 ezer holdnyi vallásalapítványi uradalmat Püspök-Ladányon a földművelésügyi minister szétosztja apró parcellákra, s nem adja egy nagybérlő kezébe, aki rabszolgák gyanánt bánhatna el a munkásokkal — az ilyen műveletek a nép erkölcséből lassanként kigyomlálják majd az urgyűlöletet.

Sőt többet is fognak eredményezni. A anarchista elvű elégedetlen, törvényt gyűlölő és hazafiatlan elemek helyett — belőlük törvényt tisztelő polgárokat fog nevelni.

Van aczélos buzája az alföldnek, van bora, van, vagy lehetnének haldus folyóvizei is — van jómódú munkás népe, amelyik a fehér kenyérhez van szokva: azonban nincs elegendő számú polgársága! És enélkül a csongrádi viszonyok csakugyan beillenek csongrádi állapotoknak.

A szegedi esküdtszék legutóbbi ténykedése — igazán jellemezte ezeket az állapotokat.

Tizenkét esküdt törvényt ül egy polgár panaszára, egy hirhedt becsületebló fölött.

— Becsületem az én legszentebb javam ezen a világon, így szól a megsértett polgár, aki alispánja Csongrádmegyének. Védjétek meg legszentebb javamat, — polgártársaim!

És a szegedi esküdtek, akiknek elnöke — nem kicsinylés képen mondjuk — egy sertéshizlalo volt?

És az esküdt polgárok?

No hát, azt mondták, hogy kár volt becsületsértésért őket zaklatni!

«Hiszen egy polgár becsülete csekélység! Az semmi!

Ha egy ember bele hal a szívfájdalom, a szégyen miatt, az semmi!

A törvény is csak a 7 éven aluli csecsemők egészségét félti az elpusztulástól . . . Hanem egy malacznak legyen valamelyes baja? Az már egészen más! Lám, az állam is először az ő egészségüket védi!

Hát mi egy ember — teszem azt, száz hold föld nélkül? Semmi!»

De hiszen, lett volna csak szó arról, hogy Sima valamelyik esküdtnak egy malaczt, vagy egy csikóját vagy egyéb «jószágát» bántotta meg? Hát még ha a sertés hizlalt figurázta volna ki? — — —

De egy polgár legszentebb *java*: a becsülete? Ez semmi a csongrádmegyei nép előtt.

Hát aztán tagadható-e hogy bizony valamennyi csongrádi botrány között nem ez a legszegenyletebb állapot: hogy itt a legutolsó jószágnak is több értéke van — mint a becsületnek, amely mindenütt a világon, a polgári javak legszentebbike.

Bizony elég szomorú *állapot* az: hogy csongrádmegyének lehetnek ugyan polgárai, de még ma sincsen számottevő polgársága.

Dr. Hollósy.

== **Árvaszéket Csongrádnak.** A csongrádi nép csak jelszavakat hangoztat úgy látszik — de mikor tette kerül a dolog, akkor Pató-Pál szerepét adja. Nagyon sokszor hallottuk már, hogy Csongrádot csak egy dolog teheti boldoggá. És ez az egy dolog — nem virágzó ipar, kereskedelem, vagy valami efféle dolog: hanem a rendezett tanács visszaállítása! Most aztán mikor arról volt szó, a legutóbbi közgyűlésen, hogy fogjanak hozzá ehhez a nagyszerű szervezethez, amelynek párja a szentesi rendezetlen tanács, amely szállodákat épít, de maga putrikban fészkel — akkor előállnak a képviselők és leszavazzak a főjegyző javaslatát aki az első lépést akarja velük megtéetni arra, hogy Csongrád község ismét várossá fejlődjék. Ép ilyen agyafurt okoskodással tagadják meg a téglagyár felépülését is — évtizedek óta: mert elég az, ha félszázad óta

Nemcsak Magyarországon

legolcsóbb

10-5

Ferencz József keserűviz,

hanem a világ kereskedelemben is virágzó kiviteli cikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos csakis «Ferencz József keserűviz» elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

a magyar ipar pártolását emlegeti minden képviselőjelölt, minden bankett szónok. «Ipart teremtsünk uraim! ipar nélkül koldus lesz a magyar! az átkos kormány Ausztria Bécs gyarmatává súlyesztí az országot!» Ezek a frázisok már félszázad óta csiklandoztatják a hazafiak füleit... És aztán mikor arról van szó hogy a csongrádi képviselőtestület létesítsen egy iparvállalatot — téglagyárat, vagy a szőlőkbe vezető utakat jókarba helyezze — akad olyan «hazafi» mindig aki megakadályozza az efféle dolgokat. Így aztán nem Ausztria Bécsnek — de Martfűnek vagyunk fizető gyarmatosai! Ez is csongrádi **állapot!** Különbözik úgy halljuk, hogy Réti Ferenc ügyvéd, a közönség érdekében magáévá tette az árvaszék kérdését, s legközelebb ismét benyújtja a Sóhlya Gyula főjegyző által megtett — de visszavont indítványt.

UJDONSÁGOK.

— **Esküvő.** Placht Arthur áll. gazdasági tanító a f. hó 23-án d. u. 5 órakor vezeti oltárhoz Farkas Erzsike kisasszonyt, Farkas Béla áll. polg. isk. igazgató és neje Sóhlya Ilona szeretetre méltó leányát. Öszinten szívből gratulálunk!

— **Névnap.** Emma napját emlékeztetéssel tette az idei naptári jóvendőlés. Jószóló tavaszi napot és ehelyett olyan téli vihart rögtönzött, hogy Falb Rudolf sem okozhatott volna külön megdöbbenést az embereknek, akik alig mertek házaikból ki-mozdulni a hirtelen télire vált időben. Amde azért semmiféle akadály nem gátolta meg abban a járási főszolgabíróné, Mátéfy Kálmánné urnő tisztelőit, hogy fel ne keressék a házat s Emma napján ki ne fejezzék előtte üdvözlésüket és szerencsekívánataikat — amelyhez a közönség nevében mi is csatlakozunk.

— **Egy millió utakra.** Csongrádmegye törvényhatósági bizottsága már régebben 1 millió koronát szavazott meg, a vármegyei utak kikövezésére. Mint hallottuk, a f. hó 18-án tartott vármegyei rendkívüli közgyűlés már intézkedett is az utak kijelö-

léséről. De, mint sajnálattal értesültünk, ebből az összegből a csongrádi utakra egy árva fillér sem telik és így az egy millió koronából nálunk egy centiméter hosszúságú utat sem fognak kikövezni. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy miért választunk hát mi vármegyei képviselőket? Hát úgy látszik, hogy csak villásreggelire és sörözni járnak át Szentesre, hogy a mindenek hatalmas ura éltesse őket! mint boldogult Marczli bátyánk szokta volt mondani.

— **Közraktár Váserhelyen.** A hmvásárhelyi gazdasági egyesület választmánya elhatározta, hogy közraktár létesítését kezdeményezi és e célra a várostól megfelelő terület kéri. A kezdeményezők egyelőre 50 ezer mázsa gabona befogadására alkalmas raktárházat akarnak építtetni.

— **Templomok tatarozása.** A esanyi templomot és iskolát a közigazgatási hatóság tengerre, minthogy a két épület bedőléssel fenyegetett — be kellett zárni és most már hozzáfogtak a tatarozási munkálatokhoz, amelyeket a szegedi kir. államépítészeti hivatal tervei szerint vezet a helyszínre kiküldött mérnök. Tömörkényen szintén ugyan így tatarozás alá került a templom hasonló okok miatt.

— **Toronyóra — lánccsal.** Ajándékba kapta Csongrád a kegyúrtól a templomot, a toronyt, s a toronyórát is — még pedig lánccsal együtt. Ezek a lánccsal aztán a napokban történt reperációk folytán épen f. hó 18-án este 9 órakor beleakadtak valamibe és a toronyóra épen mikor este 9 óráig ütött, elkezdte cifrázni az ütéseket s talán még most is kongatná a nagy harangot, ha a harang kalapácsa le nem török és alá nem zuhan. Így aztán egyéb baj nem történt, mint hogy a piaczra szaladtak a lakosok, a toronyba helyezett örök pedig rémülten lesiettek a torony lépcsők utolsó fordulójára. — a harang kalapácsát felszippelték s a publikumnak lekiáltották a toronyból, hogy nincs tűz sehol Csongrádon, csak az óra tréfálta meg a tűzoltóságot. Most aztán ismét rendben van a toronyóra — a lánccsal pedig hol siettetik, hol késleltetik az idő jelzést. Mert hát ajándék órától elég feladat — ha megvan.

— **Vasuti tolvaj.** A f. hó 15-én hajnalban a szegedi vasúti állomás folyosóján több

csongrádi kubikos várákozott Szegedről Kis-Kun-Félegyháza felé induló 3 órai vonatra. Ugyancsak a vonatra várákozott egy kisebb dohánytözsde is, aki 100 drb szivart 4 doboz dohányt és 7 doboz cigarettát vásárolt Szegeden további elárúsítás végett. A vásárolt portékák egy zsákban voltak elhelyezve. A zsákot a kereskedő addig még jegyet váltott a földre tette. Ezt a pillanatot használta fel Bori József földink, hogy a zsákot tartalmával együtt elemelje; ami sikerülvén is, nyomban felszáll az induló vonatra. Amint haza érkezett, első gondolja volt a bűnjelet eltávolítani. Fogta magát és a lopott tárgyakat saját házában levő dísznőül alá 1 méter mélységre eltemette, hogy majd onnan apródonként előszedi és elfüstöli. A félegyházi rendőrkapitány Blázsik Tamás rendőrbizost az esetről távirati úton értesítette. Blázsik nyomban házkutatást tartott Bori József házában és a dohányt az említett helyen meg is találta. Erre azután Bori József mindent bevallott, a vallomásától felvett jegyzőkönyvet, a lopott dohánynyal együtt a szegedi rendőrkapitányi hivatalnak küldötték.

— **Ne fizessenek a tagok!** Az első Ujpest és Vidéke leánykiképzési, temetkezési és jótékonyági egyesület tagjait a belügyminiszter körrendelet útján szólította fel, hogy tagjai a díjakat ne fizessék továbbra — mert különféle visszaélések miatt, a szervezett egyesület feloszlatta, s így ha fizetnének a tagok ezután is tagsági díjakat: ez a pénzük oda veszne. Csongrádon Engel Zsigmond volt a főügynöke ennek az egyesületnek.

— **Kifogott hullá.** Drahotá Sz. József 9 éves fia még a m. év nov. 25-én szándékosan a Tiszába ugrott és bele is fulladt. Daczára minden fáradságnak, holttestét nem bírták kihalászni. A f. hó 17-én a gőzhajó által felkorszácsolt hullámok a hullát a mely valószerűleg fel volt akadva, a víz felszínére hozták. A hullá annyira feloszlott már, hogy édes anyja csak a ruha foszlányáról ismerte fel.

— **Könyv a párbajról.** «A kardpárbaj veszélytelen kimenetele és annak eshetőségei» cím alatt felső-őrri Cseresnyés Zoltán honvédszár főhadnagy egy igen szép munkát adott ki. A mű, melyről a «Pesti Napló» vezércikkben foglalkozott és azt



A csongrádi borok.

(Folytatás.)

Hunniánál vannak szerencsésb fekvésű s összekötetési hazák; azonban oly igaz, mint a mai nap, hogy nincs úgy mint e most folyó esztendő áll minden szomorubb vagy nevetőbb virányival, az egész honban egyetlenegy lehelő ember is, ki legsürgetőbb szükségét nem szerethetné meg magának, vagy a kire, ha nyomorult s elégtelen, legsürgetőbb szükségét kielégítésére a többiek egy kis fölöslegéből ne folyhatna elegendő; sőt hogy mai álladalmunkban, mely azon magassághoz irányozva, melyre oly könnyen juthatnánk, igen alacsony, a legnagyobb résznek nem csak legsürgetőbb szükségét pótlásmódja van önkézésben, hanem számos életjő s kellem megszerzése is. S ezen nem kétkedhetik senki, a ki a hazát ismeri. De még tovább megyek, s azt állítom; hogy minden idegen segedelem nélkül egyedül magunktól függ ránk, mieinkre s hazánk legtöbb lakosaira nem csak életjavakat s életkellemeket, hanem annyi lelki s testi táplálékot s boldogságot is hozni, hogy Hunnia valóban egy paradicsom lehetne, melynek pártját ugyancsak keresni kellene!

Ime, ezeket az eszméket vetette fel gr. Széchenyi István ez előtt több mint félszázaddal.

Mit tettünk mi boraink értékesítésére?

Baross Gábor, akit ünnepezt a magyarság — mielőtt egyik kezével az osztrák vámtérület bilincseit tágitani igyekezett, a másik kezével ránk zudította az olasz borok áradatát, s ezzel halálos csapást mért a magyar termelőkre.

Am Darányi, a jelenlegi földművelésügyi miniszter, aki a reklam miniszterektől különbözik, annyit tett, hogy a borhamisítás ellen végre kellő szigorral lépett fel s remélhetőleg megkezdi a Széchenyi által félszázaddal javaslatba hozott öt pont megvalósítására is az intézkedéseket.

A pinczemesterség szakismereteinek terjesztésére már is buzgón felkarolta a pinczeszövetkezetek létesítését. Az okszerű szőlőművelés, a szüretelés szabályainak, szóval a jó borok készítésének feltételei azonban a közönség akaratától függenek.

Ha jó buzát termelt eddig is az alföld — ma már ott áll a szőlőművelés és bortermelés tudománya — hogy az alföldi borok jóságra nézve megközelíthetik a legtüzesebb hegyi borokat is, a külföldi borokat pedig messze felül haladnák olyan kezelés mellett, amilyenben azok részeseülnek.

Akkor a bortermelés az alföldön óriási vagyontörzs lehetne — holtott ma alig fedezi a ráfordított költséget.

(Vége.)

Az erő dicsérete.*)

— Könyv a veszélytelen párbajról. — Analizáló költő se tudná a gyöngeségnek rettenetes nyomorúságát megindító-

*) A «Pesti Napló» 190 márc. 24-én megjelent cikkében.

ban leírni, mint az a katonatiszt: Cseresnyés Zoltán honvédszár főhadnagy, aki most könyvet irt a kardpárbajról. Nem kodexet, amely a sértéseket osztályozza, nem szabályzatot, amely felek, szekundánsok dolgát pontokba foglalja, nem is használati utasítást az uri becsület megvédésére, hanem bölcselkedést az erőről és a gyöngeségről, az erő komédiáiról és a gyávaság szegényeiről. Valami különös keveréke ez a könyv a természet-filozófiának és a romantikának, az erkölcsnek és az igazságban való hitnek. Nem is a lovagiasság szakembereinek ajánlom az elolvasását, hanem azoknak, akik nem érdemlik meg, miért adatott az embernek gyöngeség is amikor a természet megalkotta az erőt is.

A kérdésekre ebben a könyvben sem találunk feleletet, év találnak benne valami olyasféléjét, ami talán az erős önléírásnak nevezhető. Megszólal benne az erő és bebizonyítja, hogy bölcs és igazságos.

Hogy az életnek művészete és a szépségnek biztosítóka. A naturalizmus rideg kegyetlenséggel magyarázza az erő jogát, ez a jórészt romantikus munka pedig nemcsak bölcsességgel az erőhöz való kötelességet hirdeti. Legyetek erősek, mert az erő a nyugalom, az erő az életöröm! Messziről szinte olyannak hallatszik ez a szózat, mint a boldogtalan német költő-filozófus utolsó szava, hogy: «Testvérek, legyetek kemények, okoskodjatok a kalapácsal!» De csak messziről. Mert nem az uralomra törekvő keménységet prédí-

méltatta, minden esetre megérdemli, hogy a magyar intelligens és lovagias közönség azt ismerje. Szerző nekünk is megküldte ezt a valóban kitűnő munkát és egyebet nem tehetünk, mint annak megszerzését melegen ajánljuk és éppen ezért közöljük mai tárcza cikkünkben a «Pesti Napló» bírálatát. Csak még annyit akarunk közölni, hogy a könyvet az Athaeneum adta ki, hol meg is szerezhető. A jogot a szerző magának fentartja.

— **Tilos a halászat.** A csongrád-szegedi tiszai halászi társulat közönségi tette, hogy Csongrádtól Szegedig általános tilalom alá vettették a halászat április 10-től kezdve egész június hó 10-ig, s akit a Tiszában halászatot tetten érnek — 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogja a hatóság sújtani.

— **Nagy István** révész hulláját, ki a f. hó 8-án hajnalba a csolnaktól kiesett és a vízbe fulladt, még maig sem találták meg. A községi előjáróság a tiszamenti községek előjáróit felhívja, hogy az esetben, ha a víz valahol felveti, a községi előjáróságot értesítsék.

— **Ahol finomul bánnak az emberrel.** Piti István 17 éves és Piti József 15 éves fiatal legények Hajnal Sándorné első férjétől származó fiai, nagyon szomorúnak találták itthon az életet és a múlt hét egyik napján elszöktek búcsú nélkül Csongrádról — hogy világgá menjenek. A főszolgabírósa köröztette őket az anyjuk panasza folytán — s a szegedi rendőrség meg is találta a szökevényeket, akik azt vallották a szegedi rendőrségnél, hogy azért szöktek el hazulról, mert itthon megunták a sok ütlegetést s azt hallották, hogy Szegeden «nagy finomul bánnak az emberrel». Hihetőleg a Sima esküdtjeire gondoltak. Tegnap aztán hazakisérték Csongrádra a szökevényeket.

— **A Duna-Tisza-csatorna.** Temesvárról értesülünk hogy a Temes vármegyei mezőgazdasági bizottság Molnár főispán elnöklése alatt tartott ülésében tárgyalta Duna-Tisza-csatorna tervezési ügyét és elhatározta, hogy a csatorna kiterjesztését fogja — a vármegye részéről kérni. Kérése Temesvármegyének ugyanaz lesz, hogy a Béga csatornát tegyék hajózhatóvá Titeleg és a tervezett Duna-Tisza közötti nagy csatornát hosszabbítsák meg Szegeden át Temesvárig.

kálja, hanem a senki uralmától nem tartó nyugodalmat. Amaz új világot sürgető apostol, ez csak pedagógus, aki nem új életre tanít, hanem a mai élet tudományára. Olyan nagyon pedagógus, hogy a könyvét elolvastatnám. fiúk, de még leányok szüleivel is.

Tanulják meg belőle kötelességüket. Tanítsák a gyerekeiket nem félni: Nem félni semmitől, senkitől. Az, aki nem fél, lehet küzdő, lehet idealista, lehet a meggyőződés embere. Cseresnyés főhadnagy nem a párbaj szempontjából hirdeti ezt a tételt, hanem a bölcsesség magasságáról. A bátor ember nyugodt bölcsessége magasságáról. Én magam sem a lovagiasság könyvét látom abban a kis kötetben, hanem az erő és egészség, a gyönyörűséges életbiztonság szinpatikus nyilvánulását.

Hanem azért érdekesek a könyvek ama részei is amelyek párbaj bölcseséget is tartalmaznak. Ez a szó pedig ne vétessék gúnynak. Van ilyen bölcsesség még a kódeparagrafusokon kívül is. Mert nem pusztán a hóbort a páros viaskodás, hanem ahhoz a társadalomhoz méltó intézmény, amely elfogadja, sőt megköveteli. Szükséges ott, a hol meg van, mert különben megvetnék az emberek. A könyv első szavában Bárány Bothmer Jenő százados azt kérdezi, hogy míg az államok sorsa is támadásnak és védelemnek van kitéve, mért hiányoznának az egyénevédekezésből a párbaj?

A párbaj talán nem is az erő manifesztációja, mert az erő mindig nyugodt,

— **Büntény Mindszenten.** Rejtélyes bűntény szálait bontogatja a kisteleki csendőrség. Husvét ünnepén, mint a Szegedi Napló írja, egy feketehajú leánycecsemő holttestére akadtak az emberek Mindszent község mellett a Farkas-majornál. Értesítették a csendőrséget, de mire a járőr kiért a Farkas-majorhoz, a halott gyermeknek nyoma veszett. A csendőrség megállapította, hogy bűntény esete forog fen s most erősen nyomoz a titokzatos esetben.

— **Megöltek egy legényt.** Mint a Szegedi Híradó írja a csongrádmegyei Csanyon tragikus eset történt husvét hétfőjén. Szokás szerint e napon kezdődnek a nyári táncvigalmak, mely az idén halálos kimenetelű verekedéssel kezdődött. Az eset a következő: Csongrád-Csany község siróhegyi hegytizedi legények régen ellenséges viszonyban voltak a belső Csany és a rétoldaltizedi legényekkel és csak az alkalmat várták, hogy bosszújukat egymáson kitölthessék. Ma a siróhegy-tizedi legények elfoglalták a nagyvendéglőt s meglehetősen zajosan mulattak, — midőn 25—30 belsőcsanyi és rétoldali legény dorongokkal felfegyverkezve a vendéglő elé ért, bemenni azonban nem mertek. Tánc végeztével, amint a siróhegyiek a táncteremből kifelé jöttek, közülük egy Tóth Imre nevűt úgy fejbe kőlították, hogy az eszméletlenül terült el a földön, mire a többiek látták a bajt, egykettőt lőttek revolverből s aztán elszéledtek. A szerencsétlen legény később eszméletre tért és még bort is ivott, azonban 10 órakor, daczára az orvosi segítségnek, meghalt. A tettes Nagy József nevű legény, ki tettét már be is ismerte. A csendőrök elfogták. A szerencsétlen boncolása és temetése ma szerdán ment végbe.

— **Uj állami iskolák Dorosmán.** Mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó évben öt új állami iskolát épített Dorosmán. Négy iskolát a tanyákon emelnek, egyet pedig Dorosma községben építenek. Az új dorosmai állami iskola tervrajzát most küldötte meg a miniszter a szegedi kir. tanfelügyelőségnek. Az új iskolát 52 ezer korona költséggel építik s az építkezésre már a jövő héten kiírják a versenytárgyalási hirdetményt.

az erő mindig biztos, a párbajzó ellenben csak alázatos panaszosfogadója a társadalomnak. Ezzem agában sincs, hogy belemarkoljak a párbajellenesség közhelygyűjteményébe, és belőle néhányat kiszedve okozkodásként az olvasónak fejébe vágjam. A párbaj ellenségeit finom humorral úgy jellemzi Cseresnyés főhadnagy, hogy, «ha nem akarjuk magunkat általuk meggyőztetni, könnyen a kihívás veszélyének tesszük ki magunkat». A párbaj van és lesz, míg a gentlemannek gavallérnak kell lennie, a gavallér pedig lehet nem gentleman is. A párbaj társadalmi institúció, és az marad, amíg a társadalom az uri ember sokasága. Amíg a világot az uri világ, a felsőbb és középső uri világ szempontjából nézik. Ha pedig van és lesz párbaj, olyan okosan, nemesen elmélkedjenek róla, mint Cseresnyés főhadnagy a maga könyvében.

Azt adta a könyve címének, hogy «A kardpárbaj veszélytelen kimenetele és annak eshetőségei». Ne essenek neki az olcsó hősök, ne várják benne az útmutatást a nyugodalmas kötekedésre. A krakéles ürességét és veszélytelenségét még ugy kevesen jellemezték, mint a könyv szerzője. Az ember szinte kaczag, amikor a nagyszájú hős leírását olvassa benne. Cseresnyés főhadnagy a párbaj veszélytelenségét a veszedelemtől való nem-félésben látja. Nem a jó vivó az erősebb, hanem az erős ember a jobb vivó. A lelki-erős ember. A bátor, aki a kardot csak kardnak tartja. Olyannak, amely ne csak arra való, hogy az embert meg-

Az új iskolát magyar stílusban emelésre tervezik, öt tanteremmel, igazgatói lakással.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálótára Kruspér Pál kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnökének elnöklése alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgálatát 1901 évi április hó 28-án d. e. 8 órakor, a m. kir. államvasutak szegedi szivattyú telepén fogja megtartani; miről érdekelték azon figyelmeztetéssel értesítettek, vizsgálatára vonatkozó, kellően bélyegzett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged, postaépület,) kell megelőzőleg benyújtaniok vagy beküldeniök.

Fertőző betegségek ellen melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a «Kristály» Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

A Patyolat nyolczadik évének 4-ik száma megjelent. Ez az egyetlen magyar újság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposítással, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabás-mintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára postán való küldéssel negyedévre egy korona tíz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

— **A Gyermekek-Divat,** nyolczadik évének hetedik száma a szokásos dú tartalommal megjelent. Rendkívüli gazdagságu nyolczoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabás-mintaiv. Színes divatképe hónaponként a legremekesebb öltözéket ábrázolja, míg a kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy ma már számos leányiskola tenitőlapijává vált. E mellett olaszói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztatót kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő Divat Újságnapon olcsó. Postán való szállítással negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a

vágják vele, hanem arra is, hogy az ember a másikat megvágja vele. A bátor ember nem is gondol rá, hogy megvágathatják, mert ez a gondolkodás már is meggyöngíti. A bátor ember egyáltalán nem gondol amolyan mellékkörülményekre, amikor a becsület lovagias megvédésére vállalkozik. Még arra sem, hogy mit gondolnak róla, ha «bocsánatkéréssel teszi jóvá hibáját, amely mindenek fölött legnagyobb elégtétel». A bátor ember, becsületes ember, olyan, aki, «jól tudja, hogy saját becsét mások ítélete sem nem emelheti, sem nem alacsonyíthatja le, azért minden irányban méltóságteljes szerénységgel viseltetik». «Még a szélhámos öndicsékvőkkel szemben is türelmes, és béke-s türelemmel hallgatja végig a szájhősök bátorságát.» Ebből a néhány személyenből megérthető, hogy kit tart a huszár-főhadnagy szerző erős embernek. És kívánja azt is, hogy a párbajsegéd ugyan csak komoly, bátor, erős ember legyen. Olyan, aki csak akkor segédkezik, ha maga is átéri a sérelmet, vagy az elégtétel adás szükségességét. Ne legyen párbajsegéd az, aki csak formalista, és még kevésbé az, aki még az sem. A katonai felfogásra hivatkozva mondták a párbajt eltörölhetetlennek mondani. Örvendetes dolog, ha éppen ez a katonai fölfogás bölcsnek, emberiesnek, igazságosnak mutatkozik.

kiadóhivatalban. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomor-baj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljessen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előleges beküldése után 1 tekereset 1.25 frtért, 2 tekereset 2.30 frtért, 3 tekereset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszer-tára, Bécs, 1. Singerstrasse 15.

Sorsjegyeket vásároljunk Lukács Vilmos bankházánál Budapesten, Fürdő-utca 10.

CSARNOK.

Minta egy képzőintézeti tanóra megtartására.

Adja: **Bolondosi Fruzina** IV. éves tanítónő jelölt.

Előadás a berendi képzőben.

— Német órán. (Elkalandozás.) —

Tanár: «Kisasszony, nevezze meg Persia fővárosát magyarral és németül!»
1-ső növendék: (Gondolkozik.) «Magyarral Szirakúza, németül Siréneustadt.»

Általános bahota.

Tanár, kinek apró levél van kezében: «Kisasszonyok, ki tudja megnevezni Persia fővárosát?»

2-ik növendék: «Teherán»

Tanár 1-ső növendékhez: Beszéljen általánosságban Persiáról: (A levél olvasásába mélyed.)

1-ső növendék: «Persia Afrikának északnyugati részén fekszik. Fővárosa Szirakúza, akarám mondani Teherán. Földje sík. Legnevezetesebb tava a Balaton, mely csethalakban igen gazdag. Ezek ott apró csethalakon bosszút lihegve vadásznak csethalászokra. Pálma és narancsligetekben húzza meg magát a jegesmedve és a patagoni röptelen, mely kizárólag itt található. Legszebb madara, a dunnahattyú, mely ismert gyönyörű dalával reggelenként büvöli el a költői lelküelű lakosságot. E lakosság a szorgalom mintaképe. Irodalma is magas színvonalon áll: nemzeti eposza a «Kalevala.» Ipara és kereskedelme virágzó. Leginkább prémekre szorítkozik, melyekért cserébe a náluk idegen délszaki terményeket szerzik be.

Tanár, ki a leány elhallgatására a levélről fölpillant: «Kisasszony, ön földadatát kitűnően oldotta meg. Leülhet.»

Taps.

A tanóra általános megelégedéssel ér véget.

Anyakönyvi bejegyzések

1901 április 13-tól 20-ig.

Születések:

Nagy Ágnes, Megyeri Mária, Kolompár Mária, Koczka Mária, Bíró Rózsa, Nagy Mihály, Ráczi fiú, Erki Szabó leány, Lovas János, Dorszki Margit, Balog György, Patai Erzsébet, Veres Péter.

Halálozások:

Hajdú Mária 14 napos görcsök, Sinkó Emília 13 éves tüdőgümőkör, Ráczi fiú halvaszületett, Erki Szabó leány halvaszületett, Gondó Mária 2 éves vörheny, Szőke Sándor 2 éves hurutostüdőlobbanás, Szabó Imre 54 éves hasvizkor, Kádár Ferencz 3 hónapos bélfurú, Veres Péter 1 hó bélfurú, Megyeri Mária 5 napos sárgaság,

Hopp József 11 hó hörghurút, Csikós János 48 éves tüdőgümőkör.

Házasság kötés:

Kövágó András Radics Erzsébettel, Kohn Izidor Schönfeld Máriával

Eljegyzések:

Dányi János István Samu Máriával, Czupán József Menceser Juliannával, Dragon Péter Bakai Rozáliával, Gulyás Albert Szabó Juliannával, Molnár Illés Bakai Máriával.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) 1. é. április hó 1-én tartott 69-ik közgyűlésén terjesztették be az 1900. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1900. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525.894.823 korona és 90 fillér tettek ki és az év folyamán bevett díjak 22.680.434 korona 19 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10.360.434 korona 80 fillérrel 134.500.736 korona 39 fillérre emelkedett. A tűz biztosítási ágba a díjbevétel 11.357.800.68 korona biztosítási összeg után 18.641.775 korona 65 fillér volt, miből 7.923.074 korona 12 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10.718.701 korona 53 fillérre rúgott, mely összegből 6.974.287 korona mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a díjbevétel 65%-át teszi ki. A jövő években esebékessé váló díjkötelezvények összege 77.309.462 korona 97 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kettő 6.411.667 korona 25 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3.303.342 korona 99 fillérre rúgott. Tiszta díjak és kártartalék ezimén 2.726.677 korona 264 fillér helyeztetett tartalékba. Kívülről a társaság 1900-ban 26.971.463 korona 10 fillért folyósított. Előző évihez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítések, a társaság alapítása óta károk fejében 688.595.391 kor. és 66 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hátrunkra 128.644.015.26 korona esik, mely összeget a társaság 185.920 kár-számban fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 13.754.975 korona 75 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 2.920.985 kor. 12 fillér külön tartalék, úgy szintén az évi nyereségből kihatott 468.639 korona 05 fillérrel, 8.344.975 korona 35 fillérre emeltetett fel; továbbá felemelendő még a 160.000 koronára rúgó kötes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennl még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsze. A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei általánosok folytán 162.608.919 korona 18 fillérről 183.474.451 korona 60 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 30.741.137 kor. 02 fill., 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 16.283.180 kor. 30 fill., 3. Leleteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2.378.490 kor. 50 fill., 4. Értékpapírok 110.354.705 kor. 67 fill., 5. Tárca váltók 1.115.170 kor. 32 fill., 6. A részvényesek biztosított adósságlelei 7.350.000 korona 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5.195.767 kor. 79 fill., összesen 173.458.451 korona 60 fillér. Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékekre esik. A mint a jelentésből látjuk, dr. Laudí Vilálos ur elhalálozása folytán megüresedett vezér-tákar helyettes állása *Luigi Gioberti* urral töltetett be.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólap-tulajdonos: **Weisz Márk.**

Pénzkölcsönt

kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható visszafizetési feltételek mellett

katonatisztek,

köztisztviselők,

hivatalnokok,

NYUGDIJASOK,

KERESKEDŐK,

gyógyszerészek,

ORVOSOK, IPAROSOK,

földbirtokosok,

HÁZTULAJDONOSOK,

és

minden hitelképes egyen

továbbá minden jogi személy
VÁROSOK, KÖZSÉGEK,
egyletek és társulatok,
elzalog kölcsönök és konvertálások kieszközöltenek tovább:

Földbirtokok

vétele és eladása

az ország bármely részén továbbá,

FOLDBIRTOKOKNAK

BUDAPESTI BÉRHÁZAKRA

való

ELCSERÉLÉSE

lelkiismeretesen leggyorsabban

előzetes

KÖLTSÉG NÉLKÜL

lebonyolítatnak;

Földbirtokok

megvétele

vagy a terhek rendezései elvállaltt
nak a legpontosabban az:

ÁLTALÁNOS FORGALMI ÉRTESETŐ

által

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Mutatványszám 50 fillér (Bélyegekből is
küldhető.)

Figyelmeztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-név. A melyen nincs rajt, az nem MAUTHNER-től való és ha mint olyant ajánlják tessék visszautasítani!



Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN

Irodák és (VII. Rottenbiller-utca 33.

raktárak (Közuti villamos megállóhelye.)

Elárúsító (VI. Andrassy-ut 23.

helyiségek) (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.



H i r d e t m é n y.



Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1901. május hó 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi április hó 21-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZEKE.

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
2 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
81700 ..	200
8900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

KIVÁLÓ SZERENCSE**TÖRÖK-nél**

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sor-solási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sor-solnak ki. Az egész vállalat állami felügye-let alatt áll.

Az első osztály eredeti sorsjegyeinek terv-szerű betétei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagyis 1.50 kor.

egy negyed ($\frac{1}{4}$) » 1.50 » 3.— »

egy fél ($\frac{1}{2}$) » 3.— » 6.— »

egy egész ($\frac{1}{1}$) » 6.— » 12.— »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év április hó 28-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főárusítók osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut II.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-jegyét a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.) } Nemtetsző törlendő.

Pontos cím:

482/ik. 901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehaj-tatónak, valamint a kir. kincstár, özv. Nagy Rókusné szül. Maszlag Mari s a Csongrád és vidéki takarékpénztár csat-lakozott végrehajatóknak Maszlag Lajos és neje Takács Mari és Maszlag Rókus csongrádi lakosok végrehajtást szenvedet-tek elleni 1008 kor., 81 kor. 46 fillér, 400 korona és 500 korona tőke és jár. iránti ügyében a csongrádi 4570. sz. tjkben A+4. sorsz. alatt felvett, Maszlag Lajos és neje Takács Mari nevének álló 10745. hrsz. 1317 □-öl térfogatu mentett rét 205 korona, a csongrádi 5700. sz. tjkben A+2 sorsz. alatt felvett, $\frac{1}{4}$ részben Maszlag Rókus végrehajtást szenvedett, $\frac{3}{4}$ részben pedig Maszlag Rókusné szül. Kálmán Francziska és Tekulics Mari férj. Benke T. Józsefné társtulajdonosok nevének álló 602—603/a hrsz. beltelkes ház a végre-hajtási törvény 156. §. d) pontja alapján egészben 768 korona, végre a csongrádi 10764. sz. tjkben A+1. sorsz. alatt felvett, $\frac{5}{8}$ részben Maszlag Rókus végrehajtást szenvedett, $\frac{3}{8}$ részben pedig Maszlag Ró-kusné szül. Kálmán Francziska társtulaj-donos nevének álló a 481—482. hrsz. ház utáni osztatlan kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törvény 156. §. a) pontja alapján egészben 35 korona ezennel meg-állapított kikiáltási árban az 1901 évi április hó 30-ik napján d. e. 9 órakor a csongrádi kir. járásbiróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni, s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiál-tási ár 10⁰/₀-át készpénzben vagy óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismer-vénynt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1901 február 12-én a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság

Laurisin Miklós
kir. aljársbiró.

Köhögők és hurutos szenvedőknek a

— **Kaiser** —

mell-bonbon
a legbiztosabb
gyógyszer

2650

közjegyzőileg
elismert
bizonyítvány

Egyedüli álló bizonyítéka a biztos se-gítségnek **köhögés, reketség, hu-rut és elnyálkásodásrol.** 1 cso-mag 20 és 40 fillérér kapható Csongrádon

Ungváry József

gyógyszerésznél.

ASZTMA

Krónikus tüdőkatarrus, tüdővérzés, tüdővész és gyomorhajokban szenvedő betegek

olvassák el és fontolják meg ezeket a jelentéseket, melyek megtörtént gyógyulásokról szólnak. Ezek itt jelenleg csak elenyésző csekély száma a folytonosan beérkezőknek s minden megjegyzés nélkül hozatnak nyilvánosságra, miután az a meggyőződés: hogy a szenvedő közönség önmaga is képes ezen elősorolt tények után itélni. A levél-kivonatok, kis irályváltozást leszámítva szószerintiek. El vannak hagyva mindazon kitételek, amelyek hálat fejeznek ki, ugyszintén mellőzvék a kritikák, bírálatok a megelőző orvoslásokról. Az eredeti levelek megtekinthetők és kérjük sürgősen minél szélesebb körben ezekről meggyőződést is elérni. **Hivatalos uton ez már meg is történt.** Eltérések az igazságtól — habár a kísérő szavaknál, avagy a gyógyításnál elért eredményre is vonatkoznak — nem engedhetők meg és szigorú büntetést vonnak maguk után. Hogy a laikusoknak tehetségünk, szerint kezére járjunk, s mielőtt a betegség már beállana, azt előbb is a legkisebb előjelei után fölismerhessék, idejekorán az orvos segítségét igénybe vehessék, ezennel leírjuk a leggyakrabban előforduló

előjeleket: Köhögés, gyakori hányási inger. Kiköpés, nyálka. Szurás a mellben és a hátgerinczben. Éjjeli izzadás. Hideg kezek és lábak. Nehéz lélekzés. A lélekzést később hallható füttyülés és recessó horkolás kíséri. Vérköpés. Gyakran erős, rendetlen szívdobogás, összekötte erős félelemérzéssel. Gyenge érzés. Almatlanság. Rosz emésztés.

A gyógyítás érdekében szükséges a pontos életrendszer leírása, a foglalkozás megnevezése és hogy a lábai hidegek-e? Czim: Kur Institut Spiro-Spero (Paul Weidhaas) Dresden-Niederlössnitz, Humboldtstrasse 103.

Orvosi elismerő bizonylatok

a «Weidhaas»-féle gyógyítómódszerről.

Dr. Wolf L.-n.

En az ön rendelményeit tanulmányoztam szakismereteimmel és a legújabb kutatásokon alapulóknak találtam.

Dr. K. S.-n. (80 éves.)

Az én asztmám az ön gyógykezelése folytán nagyon javult és reményem, hogy ön továbbra is orvosi tanácsával el fog látni, mert nekem ehhez van a legtöbb bizalmam.

Dr. H. M.-ben.

Egy betegemtől az ön kitűnő gyógyítómódszerről szerzem tudomást és nem állhatok ellent, hogy ennek közelebbi leírását ne kérjem, miután érdekemben van a szegény szenvedőkkel azt az ön tapasztalatai alapján megismertetni stb.

Később ugyanezen orvos írja:

En az ön gyógyászati tervezetét egészen kitűnőnek és egyedül biztosnak találtam; meg vagyok győződve azok előnyeiről és elismeréseimnek adok kifejezést.

Otto Fr. ur D.-ben írja. Házi orvosom dr. B. ur nagyon ajánlta az ön gyógyítómódszert.

Lujza hercegné W.-ben T. várbán írja: Az ön gyógyítómódszere folytán asztma-rohamaim teljesen elmúltak.

Gyomorbajok.

Gyomorbajban szenvedtem öt éve, mindig sovány és sápadt színű voltam. Nagyon rendetlen volt székelemem s nagy fájdalmat éreztem a gyomor tájékán, étkezés előtt és után rosszul lettem, emelygések, fölfúvás, gyomorégés és reggel kellemetlen szájbűzt éreztem. Ezen bajomban kértem az ön tanácsát és én pontosan követve a kapott utasításokat, nemsokára visszakaptam egészségemet. Most ismét jól vagyok, ismét jól izlik az evés és ivás és teljes erővel láthatok munkám után. Az ön orvosi metodusa főit csakis a legnagyobb elismerésemel nyilváníthatom és fogom is az ön utasításait, a hol csak tehetem, a legmelegebben ajánlani.

Singer F. H.

Hive
Kemnit, posta Burtenbach (Bajorország).
Az aláírást hitelesíti:
Kemnit, 1900 szeptember 10.
A községi tanács, Singer: polgármester.

Asztma.

A «Spiro-Spero» gyógyintézetben sikerült asztmámat, a melyben már tizenégy évig szenvedtem és hiába orvosoltattam, kigyógyítani. Sokat kísérlettem meg

ezen ideig, hogy egészséges lehessék, azonban semmi sem segített. Hetekig tartó gyógykezelés után az orvos gyógyulatlanul küldött el. Ezután, mivel betegségem szinte elviselhetetlenné lett, sőt egy orvos véleménye szerint tüdővész voltam, négy hétre elmentem egy városi kórházba. Eleinte úgy találtam, hogy egészségem javulna, de nyolcz nap mulva ismét a régi baj jelentkezett. El nem mulasztottam ezután mindent, amit a városi orvosoktól megkérdeztem. Használtam zsiradékokat is a torokbajom ellen; azonban mindez hiába volt. Hálás köszönetet mondok önnek a jó és tökéletes gyógyítómódszere miatt, melyet ön nálam elért. Most már mincsenek légzési nehézségeim. A borzasztó köhögés, a mely engem éveken át kínozott, eltűnt. A toroktájás elmúlt, étvágyam kitűnő, ehetek s ihatok bármit is. Végre-valahára megszűnt minden fájdalom és a gyógykezelés kezdete óta nem volt egyetlen asztmatikus bántalmam sem. Röviden, a régi szenvedések békét hagynak. Soha nem fogom elmulasztani ott, a hol erre alkalom nyílik, hogy önt ne ajánljam, hogy más betegek is részesüljenek ezen kitűnő gyógykezelésben. Hálás híve
Kopsda Fr.

Himmelwitz, 1900 augusztus 30.

A valódi aláírás hitelesítve: (pecsét.) A községi előjáróság: Kraniesz.

Tüdővész.

1899 augusztus hó óta vállaimban és a mellben erős fájdalmakat és szurásokat éreztem, gyakran köhögtem, fehér nyálkát sűrűn kiköptem és lábaim folyton hidegek voltak. Mindentféle szert használtam, de eredménytelenül. Végre egész bizalommal önhöz fordultam és most már a legnagyobb örömmel bizonyíthatom, hogy az ön gyógyító módszere által két hónap alatt szenvedéseimtel meg vagyok mentve, a miért is hálás köszönetem kifejezem és önt minden hasonló betegnek a legjobb ajánlani fogom.

Kosters Jenne.

Bizonyítom hitelességét
Georgsdorf, 1900 szeptember 3. Kerület: Bentheim grófság. A községi előjáró: Nosz.

Tüdőhurut és vérszegénység.

Husz évig folyton köhögtem, ezenfelül szenvedtem nagyfokú vérszegénységben is, a mely idegbajomat okozta. Az utóbbi években tüdőhurutot kaptam s végre asztma fejlődött ki oly mértékben, hogy hozzám tartozóm és az orvosok életemet föladták. Teljesen lesoványodtam, mert étvágyra és alvársra gondolnom sem lehetett. Heteken keresztül ágyamat el sem hagyhattam. Bekövetkeztek a fuldokló rohamok. Örömteltem, hogy még a közeli házbán is meghallhatták. Hi képes voltam köhögés által magamnak megkönnyebbülést szerezni, úgy kihánytam mindjárt tele edénnyel sűrű, huzódó, fehér nyálkát. A görcsös rohamok ellen alkalmaztak morfiom-befecskendezéseket, de ezek sem segítettek. Végre lett minden orvosi mesterkélésnek. Ezen időben olvastam a lapokban az ön eredményes működéséről és bátorságot merítettem. Igaz, hogy fáradságos munkába kerültem, végre is az ön végtelen türelme és erélye által annyira vagyok, hogy minden munkámat elvégezhetem.

Nem hiszem, hogy ezen borzasztó betegség, a melyből engemet kigyógyított, újra visszatérjen, miután már egy éve is elmúlt és még eddig semmi visszaesést nem tapasztaltam. Önnek köszönhetem életemet és kívánom, hogy minden beteg önhöz forduljon. Szívesen hitelesíttem volna aláírásomat, azonban mindenhol, a hová fordultam, visszatartottak azzal a megjegyzéssel, hogy ez magánügy.

A legbensőbb háláérzetemmel ön patiente
Westphal Adél Weiszbürgerstr. 12. ud. 4. ajtó.
Berlin, 1900 augusztus 30.

Asztma, krónikus katarrus.

Sok éven át szenvedtem tüdőkatarrusban és asztmában. A köhögés sűrű fehér kiköpéssel kínzott engem egész éjjel napról-napra, hogy egy órát sem tudtam aludni és lábaim folyton hidegek voltak. Semmiféle gyógyszer nem használt. Amint arról értesültem, hogy az ilyen szenvedések ellen ön a legjobb eredményt érte el, szintén kegyedhez fordultam és ön végre megszüntette sok évi szenvedésemet. Most már a legkisebb köhögés sem bánt. Köszönöm önnek fáradságát és tanácsom minden asztma és mellbetegségben szenvedőnek az ön gyógyítómódszert.

Oberharmersbach, 1900 aug. 20.

Spitzmüller Magdaléna.

Jelen levél az ön jelenlétemben Spitzmüller Magdaléna nő által, a kinek nevét, állását és lakását személyesen ismerem, aláíratott. Oberharmersbach, 1900. augusztus 26. (Pecsét.) Polgármesteri hivatal: Ebele J. B.

Közel hat évig szenvedtem egy borzasztó betegségben, az asztmában. Nem kimélt semmi költséget, használtam minden nekem ajánlott gyógyszert, de minden hasztalan volt. Ezután értesültem az ön gyógyítómódszerről s azonnal ennek is alávettem magamat, a mely hála Istennek, engemet ezen borzasztó betegségtől megmentett. Miután ezért lekötendő köszönetemet fejezem ki, kötelezettségemül ismerem el önt minden szenvedőnek ajánlani. Glushütte, 1900. szeptember 9.

Dorn Heinrich.

Jelen aláírást hitelesíti a község előjárósága:
Dorn, polgármester

A gyógykezelés levélileg, minden hivatás akadályozás nélkül is keresztül vihető.

A magy. kir. államvasutak  gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszaló-, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit
Sack rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviselő: **Fischhof Mór Szeged.**

178/1901. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 1901. évi 4927. p. számú végzése következtében dr. Szarka Mihály ügyvéd által képviselt Reisz Herman javára Schönfeld Adolf ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1901. évi március hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1416 kor. 30 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, ágyneműek, fehéreneműek, különféle üvegek, konyhai berendezések, üres hordók és bor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járás-bíróság 1901-ik évi V. 96/2. számú végzése folytán 2000 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi március hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 101 kor. 12 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csongrádon leendő eszközzésére 1901. évi április hó 25 napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Csongrádon. 1901. április 14.

R. Papp István
kir. bírósági végrehajtó.



Speczialista SÉRV-KÖTŐKBEN.
Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvköltő a legtökéletesebb ezen nemből — nem csúszik nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvköltők hiányát.

Árak:
egyoldalu 6 frt.
ketoldalu 12 frt.

Gyáramban (alapított 1878.) készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók, (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, göcsérharisnyák és mindenféle gumiarak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkretn eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti

mű- és kötőszeg-gyáros

BUDAPESTEN IV. Koronaherczeg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szálmakazalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szenagyűjtők, boronák.



„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában

RENDKIVÜLI

eddig még sehol sem tapasztalt szerencse

BIHARI EDE

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főáru-dám útján ismét a 18445⁸/₈ számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta **10,000, 5000** és **2000** kor. nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor.	69686 ⁸ / ₈ számra
600,000 kor.	28718 ⁴ / ₄ számra
200,000 kor.	18445 ⁸ / ₈ számra
80,000 kor.	69691 ⁸ / ₈ számra
60,000 kor.	23772 ⁴ / ₄ számra

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály huzásához

1/1 sorsjegy 12.— kor. | 1/2 sorsjegy 6.— kor.

1/4 sorsjegy 3.— kor. | 1/8 sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket huzás után azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Triesti általános biztosító-társaság.

ASSICURAZIONE GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi biztosítási ág (1900)

BEVÉTEL

KIADÁS	korona		fl.		Összesen	száma	A	korona		fl.		Összesen	száma
	korona	fl.	korona	fl.				korona	fl.	korona	fl.		
I. Kárjelzések (beleértve a kárjelvételi költségeket):	658717	48											
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét													
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	320147	03			320150	51							
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):													
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett)	179956	29			179985	29							
2. Jutalékok	159225	01			159226	01							
3. Folyó igazgatási költségek	108485	59			108485	59							
4. Adók és illetékek													
III. Leírások és egyéb kiadások:													
1. Leírások kites követelésekre	12741	01			12741	01							
2. Könyvszerű árfolyamvesztés értékpapirokban	14185	34			14185	34							
3. Árfolyamveszt. pénznemek és külföldi váltókban	51323	48			51323	48							
4. Járulékok kamat és átutalások a hivatlanok ellátási pénztárába	289274	93			289274	93							
IV. Tartalék függő károkra:													
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	80858	1			80858	1							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	190263	1			190263	1							
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:													
1. Díjtartalék	697427	1			697427	1							
2. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	817019	04			817019	04							
3. Szállítmánybizt. lev. a viszontbiztosít. részét	771808	64			771808	64							
4. Tőkésített nyereségtartalék	582100	0			582100	0							
5. Az értékpap. árfolyam ingadozásának tartaléka	808827	27			808827	27							
6. Kites követelések tartaléka	80000	0			80000	0							
VI. Evi üzleti nyereség													
Összesen:					31309120	78							

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1900)

KIADÁS	korona		fl.		Összesen	száma	A	korona		fl.		Összesen	száma
	korona	fl.	korona	fl.				korona	fl.	korona	fl.		
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:													
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	7994334	62			7994396	62							
2. Élelési esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1222538	1			1222538	1							
3. Járadékfizetések	37371	03			37371	03							
II. Fizetések visszavásárolt költségeikért, levonva a viszontbiztosítók részét													
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak													
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):													
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesítve)	1527247	45			1527292	45							
2. Üzleti költségek	140351	59			140351	59							
3. Folyó kezelési költségek	487079	58			487079	58							
4. B. hajtási jutalékok	192007	19			192007	19							
5. Orvosi költségek	605106	77			605106	77							
6. Adók és illetékek													
V. Leírások és egyéb kiadások:													
1. Leírások kites követelésekre és ingatlanra	9211	45			9211	45							
2. Értékpap. árfolyamvesztés	596677	47			596677	47							
3. Árfolyamvesztés pénznem. és külf. váltókban	27811	1			27811	1							
VI. Függő károk tartaléka:													
1. Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	978294	85			978294	85							
2. Élelési bizt. sítások, levonva a viszontbizt. részét	23713	98			23713	98							
3. Járadékfizetések	14907	78			14907	78							
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:													
1. Díjtartalék													
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 113.93.727.92												
b) Élelési bizt. sítások, lev. a viszontbizt. részét	Kor. 9.589.186.05												
c) Járadékfizetések	Kor. 5.036.3.088												
2. Díjtartalék													
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 5.736.204.51												
b) Élelési bizt. sítások, levonva a viszontbizt. részét	Kor. 322.017.35												
c) Járadék fizetések, lev. a viszontbizt. részét	Kor. 18.270.40												
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	560000				560000								
4. Tőkésített nyereségtartalék	2626000				2626000								
5. Értékpap. árfolyamvesztés tartaléka és kieg. tartalék	4848000	03			4848000	03							
6. Kites követelések tartaléka	800000	0			800000	0							
7. A biztosított. osztalékalapja a kamatokkal együtt	1844283	02			1844283	02							
VIII. Evi üzleti nyereség													
Összesen:					16411160	41							

VAGYON

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) vagyonállása 1900. december 31-én.

TEHER

Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.			korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	3875000		3875000		7750000		1	Alaptőke	5250000		5250000		10500000	
2	Készpénz és az int. igazgatóságai s főkönyveinek	995586	96	304896	13	1300482	09	2	Tőkésített nyereségtartalék	2886000		2886000		5250000	
3	Kendelkezésre álló pénzek hitelint. és takarékpénztáraknál	209830	85	401098	73	610928	08	3	a) Tartalék alap az értékpap. árfolyam ingadozásának fedezésére	3038327	27	1027021	91	4065348	18
4	Ingatlan bírtok:							4	b) Kiegészítőtartalék az értékpap. árfolyam ingadozásának fedezésére	80000		80000		100000	
	a) Városi ingatlanok			1664687	18	1664687	18	5	Tartalék alap kites követelések fedezésére			292095	12	292095	12
	b) Mezőgazdasági bírtokok	2259000				2259000		6	a) Díjtartalék folyó biztosításokra decz. 31-én az A mérlegben	729136	04	1282243	13	2013379	17
	c) Üjjonnan szerzett ingatlan Triestben			37000		37000			b) Díjtartalék a B mérlegben			587651	26	587651	26
5	a) Állami és más értékpap. s	9650103	72	9678478	33	10685481	05	7	c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére			560000		560000	
	b) Folyó kamat k	320664	09	69149	58	390813	67	8	Tartalék függőben levő kárjelzésekre decz. 31-én az A mérlegben	271210		1221116	03	271210	03
	c) Váltak a társaságban	1155170	82			1155170	82	9	Osztalék alap az életbiztosításban nyereményekkel			1814293	02	1814293	02
	d) Jelzálog-kölcsönök	915753	81	1058789	53	1974542	34	10	a) A hivatlanok általános pénztár. kieg. tartaléka	2294154	95			2294154	95
	e) Kölcsönök értékpap. rokra	2878400	50			2878400	50	11	b) A hivatlanok által. pénztár. kieg. tartaléka	140777	52			140777	52
	f) Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre			1028810	30	1028810	30	12	c) A hivatlanok által. pénztár. kieg. tartaléka	87151	08			87151	08
	g) Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	921042	33	37144	99	958186	32	13	Jelzálogkölcsönök	175656	26	229157	79	1985713	98
	h) Maradvány az intézet főkönyveiből	2432173	69	518672	41	2950845	10	14	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	2510	51	4684	85	2510	51
	i) Maradvány az A mérleg folyó számlájából			511300	87	511300	87	15	Egyenleg a hitelek főkönyveiből számláján	51130	87			51130	87
	j) Adósságkülönbség címek alatt	124210	97	54158	79	178368	76	16	Hitelek különböző címeken	48997	90	37519	79	86516	69
12	Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	5401952	48	718331	85	6120283	33	17	Bételek kezesség és biztosíték gyanánt	541322	48	718331	85	1259653	33
	a) Letét: O. felsége jubileuma alkalmából tett alapítvány	100000				100000		18	a) O. felsége jubileuma alkalmából tett alapítvány	19009				19009	
	b) Letét: Besso József alapítvány	12000				12000		19	b) Besso József alapítvány	28800				28800	
	c) Letét: Calabi R. alapítvány	6000				6000		20	c) Calabi R. alapítvány	12000				12000	
	d) Letét: Goudschmidt alapítvány	6000				6000		21	d) Calabi R. alapítvány	6000				6000	
	e) Letét: Goudschmidt alapítvány	6000				6000		22	e) Goudschmidt alapítvány	45				45	
	f) Letét: Goudschmidt alapítvány	6000				6000		23	f) Goudschmidt alapítvány	9555				9555	
	g) Letét: Goudschmidt alapítvány	6000				6000		24	g) Girard alapítvány						
16	Butorlat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, czegetablak, papir- és nyomtatvány az összes irodákban							25	a) Nyereség áthozat a múlt évről (A mérleg)	Kor. 26.151.08				26.151.08	
17	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek							26	b) Nyereség az évi üzletről	Kor. 1.160.529.0				1.160.529.0	
	Összesen:	38523229	69	1052861	57	39576090	26		Összesen:	1196681	04	162034	87	1358715	91
	Az 1900. decz. 31-én a jövő évekre érvényben maradó elkötelezvények értéke									30523229	69	1052861	57	39	